

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås det att statens specialfinansieringsbolags Finnvera Abp:s möjligheter att bevilja nya krediter och borgen utökas. I propositionen föreslås det att kapitalet av de krediter som Finnvera Abp beviljat samtidigt får vara utestående och kapitalet av borgen samtidigt får vara gällande till ett belopp av sammanlagt högst 3,2 miljarder euro. Genom propositionen höjs det nuva-

rande maximibeloppet med 600 000 euro. Propositionen syftar till att säkerställa att företagsfinansieringen kan fortsätta utan störningar och till att skapa beredskap på att i synnerhet små och medelstora företag kommer att ha det svårare att få finansiering på grund av störningarna på finansmarknaden.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av år 2009.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

I lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (445/1998) bestäms om sådan kredit- och borgenverksamhet och annan finansiell verksamhet hos det bolag, Finnvera Abp, som avses i lag om statens specialfinansieringsbolag (443/1998). Det har som mål att grunda, utveckla och förstora i synnerhet små och medelstora företag samt att förbättra deras verksamhetsbetingelser.

I 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (445/1998) föreskrivs om statens förbindelser. Enligt 1 mom. i paragrafen kan statsrådet på villkor det bestämmer ge det bolag som avses i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998), Finnvera Abp, förbindelser om att staten årligen, för vidareöverföring till kredittagarna, betalar bolaget ett räntestöd som till storleken beviljas regionalt graderat (regionalt räntestöd), eller betalar bolaget ett räntestöd för sådana krediter som ska ges av särskilt definierade näringspolitiska skäl (specialräntestöd), eller ersätter bolaget för de kredit- och borgensförluster

som eventuellt uppkommer i den verksamhet som avses i 3 och 4 §.

I 3 § i lagen finns bestämmelser om bolagets kreditverksamhet och i 4 § finns bestämmelser om bolagets borgensverksamhet.

Bolaget kan enligt 3 § i lagen ge krediter och arrangera annan finansiering. Bolaget kan också utöva finansieringsleasingsverksamhet. Finansieringen kan beviljas utan betryggande säkerhet. Enligt 4 § i lagen kan bolaget ställa borgen som säkerhet för krediter eller ansvarsförbindelser. Borgen kan beviljas som proprieborgen, fyllnadsborgen eller någon annan ansvarsförbindelse. För att minska den förlustrisk som sammanhänger med borgen kan säkerheter eller säkerhetsarrangemang som inte behöver vara betryggande förutsättas. I 2 mom. i paragrafen föreskrivs om borgen som kan ställas som säkerhet för en sådan kredit som ett kreditinstitut beviljar en inhemsk leverantör eller beställare för finansieringsarrangemang i samband med en inhemsk kapitalvaruleverans.

Enligt 3 mom. i paragrafen kan borgen ges som säkerhet för en borgenskredit, kapital, ränta och andra betalningsprestationer som stämmer överens med kreditvillkoren samt som motsäkerhet för borgen som ska ställas

som säkerhet för en borgenskredit eller en ansvarsförbindelse. Borgen kan täcka hela eller en del av den förlustrisk som sammanhänger med en borgenskredit eller en ansvarsförbindelse. Enligt 4 mom. i paragrafen svarar staten för den borgen som bolaget beviljar och som avses i denna lag.

Enligt 8 § 3 mom. i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet kan kapitalet av de krediter som bolaget beviljar samtidigt vara utestående och kapitalet av borgen får samtidigt vara gällande till ett belopp av sammanlagt högst 2,6 miljarder euro. Inom ramen för detta maximibelopp beslutar arbets- och näringsministeriet årligen om den gemensamma bevilningsfullmakten för krediter utan räntestöd och borgen. Detta bestäms i statsrådets förbindelse att delvis ersätta Finnvera Abp för kredit- och borgensförluster. För år 2008 har arbets- och näringsministeriet beslutat att krediter utan räntestöd och borgen kan beviljas upp till högst 628 000 euro. Dessutom kan Finnvera Abp själv bära ansvaret för sådant ansvar som står utanför kredit- och borgensförlustförbindelsen.

Maximibeloppet har ändrats en gång medan lagen varit i kraft, år 2005, då beloppet höjdes från 2,3 miljarder till nuvarande 2,6 miljarder. Grunden var att man med höjningen ville säkerställa att Finnvera Abp skulle kunna bevilja krediter och borgen i enlighet med verksamhets- och ekonomiplanen för 2006–2009 åtminstone fram till utgången av år 2008. Genom höjningen ville man också säkerställa bolagets ytterligare behov av att bevilja finansiering under de närmaste åren.

Vid utgången av oktober 2008 var kapitalet av de krediter som bolaget beviljat utestående och kapitalet av borgen gällande till ett belopp av sammanlagt 2,3 miljarder euro. Således är 88,5 procent av maximibeloppet i användning. Enbart genomförandet av pågående projekt leder till att beloppet för beviljade krediter och borgen kan överstiga det maximibelopp som lagen tillåter.

I nuvarande ekonomiska situation kan beloppet inte anses vara tillräckligt.

Till följd av störningarna på finansmarknaden är det svårare att få tillgång till bankfinansiering, dess maturitet har förkortats och de räntor som banker tar ut för krediter har

stigit. Detta har resulterat i att de finländska företagens möjlighet att få finansiering från marknaden i betydlig mån har försvårats. Detta gäller i synnerhet små och medelstora företag som är verksamma i hemlandet. I ett sådant marknadsläge betonas de offentliga aktörernas roll. I och med att bankernas vilja att ta risker minskar, ökar betydelsen av finansiering från Finnvera Abp. På sistone har efterfrågan på bolagets finansieringsprodukter tydligt ökat. De finansieringsansökningar som inlämnats till bolaget har ökat med närmare 17 procent från januari 2008 till oktober 2008. Med hjälp av finansiering från Finnvera Abp kan sådana projekt i företag genomföras som i annat fall kanske inte skulle bli av. I och med att bankerna dessutom minskar sin risktagning och andel i finansieringen av projekt, kan man dessutom genom ökningen av Finnvera Abp:s finansieringsandel i projekten säkerställa att de får tillräcklig finansiering. Detta betonas särskilt för de små och medelstora företagens del, som inte har tillräckliga säkerheter.

Det kan redan nu observeras att det är svårare att få finansiering, eftersom företagen redan blivit tvungna att skjuta upp sina investeringar till framtiden, eller tills vidare helt avstå från investeringarna. Man bedömer att företagsfinansieringen i större grad än tidigare kommer att rikta sig på finansiering av driftskapital, så med tanke på företagets verksamhet betonas betydelsen av finansiering från Finnvera Abp allt mer.

I propositionen föreslås det att maximibeloppet höjs med 600 miljoner euro, så att kapitalet av de krediter som Finnvera Abp beviljat samtidigt får vara utestående och kapitalet av borgen samtidigt får vara gällande till ett belopp av sammanlagt högst 3,2 miljarder euro. Detta är nödvändigt redan på grund av att man genom statlig finansiering kan säkerställa att pågående projekt genomförs. Höjningen är också nödvändig på grund av att man på det sättet även kan förbereda sig på att krisen på finansmarknaden kommer att medföra att det blir ännu svårare att få finansiering för företagsverksamhet och att efterfrågan på finansiering från Finnvera Abp kommer att öka.

Höjningen av maximibeloppet har en stark anknytning till finanskrisen. Utgångspunkten

är att de åtgärder som genomförs på grundval av den är tidsbegränsade till sin natur. Därför ses nivån på maximibeloppet över på nytt efter att situationen på finansmarknaden har blivit normal.

2 Propositionens konsekvenser

Höjningen av maximibeloppet av kapitalet av utestående krediter som Finnvera Abp beviljat och kapitalet av gällande borgen har i och för sig inga direkta ekonomiska konsekvenser. Ibrukttagandet av höjningen förutsätter att arbets- och näringsministeriet årligen beslutar om den bevillningsfullmakt som högst kan användas för lån och borgen. Höjningen av maximibeloppet i lagen syftar således till att ministeriet med stöd av den på ett smidigt sätt kan besluta om ett sådant belopp på bevillningsfullmakten som den ekonomiska situationen förutsätter.

Finnvera Abp kommer utgående från den preliminära affärsplanen för 2009–2013 att ha en finansiering för verksamhet i hemlandet till ett belopp som uppgår till 1,1–1,2 miljarder euro per år. Det uppskattas att andelen lån utan räntestöd och borgen av detta belopp årligen uppgår till cirka 630–680 miljoner euro. Med stöd av detta kan man uppskatta att behovet av att höja den årliga bevillningsfullmakten jämfört med nuvarande fullmakt för år 2008 är cirka 50–130 miljoner euro. Därigenom kommer det årliga beloppet på beviljade lån utan räntestöd och borgen att uppgå till cirka 680–760 miljoner euro under åren 2009–2011. Ökningen av statens utgifter är beroende av ökningen av finansieringsstocken. Flera faktorer påverkar utvecklingen av finansieringsstocken, såsom att gällande ansvar upphör, bokföring som förlust, even-

tuellt anstånd med amorteringar och eventuella förlängda ansvarstider samt de årligen beviljade beloppen och finansieringens giltighetstid. Om de årligen beviljade beloppen ökar betydligt, sker en motsvarande ökning också i finansieringsstocken. Ökningen av finansieringen påverkas dock också av stora enskilda projekt, vilket innebär att genomförandet av projekten är av stor betydelse.

Det kan uppskattas att om det beviljade beloppet ökar med 50 miljoner euro per år, är den ökning av utgifterna som motsvarar ökningen av det beviljade beloppet cirka 2 miljoner euro under den tid som beviljade krediter och borgen gäller. Om det årliga beviljade beloppet stiger till 100 miljoner euro, är den motsvarande ökningen av utgifterna cirka 4 miljoner euro, dvs. dubbelt så stor.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet. Propositionen har utarbetats i samarbete med Finnvera Abp. Propositionen har varit ute på remiss. På grund av ärendets brådskande natur har man inte hunnit begära utlåtanden om propositionen.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2009. Lagförslaget syftar till att med specialfinansieringsbolagets åtgärder i betydande mån medverka till att företag får tillgång till finansiering. Därför bör lagen träda i kraft redan vid årsskiftet.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

*Lagförslag***Lag****om ändring av 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 8 § 2 mom. i lagen av den 18 juni 1998 om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (445/1998), sådan den lyder ändrad i lagen 993/2005 som följer:

8 §

Statens förbindelser

avses i 1 mom. 3 punkten får samtidigt vara utestående och kapitalet av borgen får samtidigt vara gällande till ett belopp av sammanlagt högst 3,2 miljarder euro.

Kapitalet av de krediter som avses i 3 och 4 § och som omfattas av den förbindelse som _____

Denna lag träder i kraft den 200_____

Helsingfors den 28 november 2008

Republikens President**TARJA HALONEN**

Näringsminister *Mauri Pekkarinen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av 8 § i lagen om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 8 § 2 mom. i lagen av den 18 juni 1998 om statens specialfinansieringsbolags kredit- och borgensverksamhet (445/1998), sådan den lyder ändrad i lagen 993/2005 som följer:

Gällande lydelse

8 §

Statens förbindelser

Kapitalet av de krediter som avses i 3 och 4 § och som omfattas av den förbindelse som avses i 1 mom. 3 punkten får samtidigt vara utestående och kapitalet av borgen får samtidigt vara gällande till ett belopp av sammanlagt högst 2,6 miljarder euro.

Föreslagen lydelse

8 §

Statens förbindelser

Kapitalet av de krediter som avses i 3 och 4 § och som omfattas av den förbindelse som avses i 1 mom. 3 punkten får samtidigt vara utestående och kapitalet av borgen får samtidigt vara gällande till ett belopp av sammanlagt högst 3,2 miljarder euro.

Denna lag träder i kraft den *200*